

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל [redacted]

1 15 פברואר 2020

2

לפני:

כב' השופטת יפה שטיין

(קטין) [redacted]

המערער

ע"י ב"כ: עו"ד איתמר כהן

המוסד לביטוח לאומי

המשיב

ע"י ב"כ: עו"ד עמרי בניאל

3

פסק דין

4

5 1. ערעור זה הוגש כנגד החלטת הוועדה הרפואית לעררים (ילד) שהתכנסה ביום 15.5.19 (להלן: "הוועדה").

6

7

8 2. הוועדה קבעה כי המערער, יליד 1.10.2017, אינו זקוק להשגחה חלקית בגין אלרגיה למזון – חלב.

9

10 3. בהליך בבית הדין קוים דיון מוקדם בפני כב' הרשמת אסתר שחור ולאחר מכן הגישו הצדדים

11

12

13

14

דיון והכרעה

15 4. חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה – 1995, מסמיך את בית הדין לדון בערעור על החלטה

16

17

18

19

20 5. ועדת ערר-ילד היא ועדה מקצועית המורכבת ממומחים בתחום רפואת הילדים, הסייעוד והמקצועות

21

22

23

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל [REDACTED]

- 1
- 2 6. בתקנה 1 לתקנות הביטוח הלאומי (ילד נכה) תשי"ע – 2010, (להלן: "התקנות"), שכותרתה
- 3 "הגדרות", נקבע כך:
- 4 "ילד נכה" – כל אחד מאלה:
- 5 (1) ילד הזקוק לטיפול רפואי מיוחד;
- 6 (2) ילד התלוי בעזרת הזולת;
- 7 (3) ילד עם ליקוי מיוחד;
- 8 (4) ילד הזקוק להשגחה חלקית של הזולת";
- 9 באשר לס"ק (4) מבארת התקנה כי "ילד הזקוק להשגחה חלקית של הזולת" הוא "ילד שמלאו לו
- 10 90 ימים, אשר רופא שהמוסד הסמיכו לכך, קבע כי בשל ליקוי, מחלה כרונית, בעיית התנהגות או
- 11 הבנה לקויה של הילד, הוא זקוק לנוכחות של הזולת בקרבתו, כדי למנוע מצבי סיכון לעצמו או
- 12 לאחרים וזאת באופן החורג במידה ניכרת מילדים בני גילו";
- 13 להשלמת התמונה יצוין כי בתקנה 1 מוגדר גם "ילד עם ליקוי מיוחד" – ילד אשר רופא מומחה
- 14 ברפואת ילדים, אשר המוסד הסמיכו לכך, קבע כי מתקיים בו אחד הליקויים המנויים בתוספת
- 15 השניה", כאשר בין המקרים המפורטים בתוספת השנייה ניתן למצוא את מי שמתקיים בו התנאי של
- 16 השגחה מלאה, פרט (2) לתוספת השנייה, על שני סעיפיו הקטנים במצטבר.
- 17
- 18 7. להלן נביא מהאמור בפרוטוקול הוועדה העומדת במרכז ערעור זה.
- 19 אם המערער בדבריה בפני הוועדה מסרה כך:
- 20 ' [REDACTED] יש אלרגיה לחלב זה התחיל מגיל שנה – מאז שהתחיל לאכול חלב.
- 21 בגיל שנה נתתי לו משהו חלבי וראיתי שהיו לו שלפוחיות בפנים אז חיכיתי ואז
- 22 אחרי חודש נתתי שוב ושוב היו שלפוחיות. ואז סבא שלו נתן לו משהו ואז הוא
- 23 ממש כמעט נחנק וחמותי שהיא אחות נתנה לו פניסטיל וזה הרגיע אותו ולא
- 24 הלכנו לרופא. אחרי ההתקפה הזו נלכנו למומחה אלרגיה שאמר שהוא צריך
- 25 מזרק אפיפן. מאז הוא לא אכל חלבי ולא היו התקפים. הוא אוכל, דגים, ביצים.
- 26 המשפחותון מצפה שאני אביא סייעצת למשפחותון. יש שם אפיפן וגם אצלי.
- 27 מבחינת התפתחות הוא עושה הכול".
- 28
- 29 8. הוועדה דנה בעניינו של המערער וקובעת בזו הלשון:
- 30 "דיון ונימוקים
- 31 בן שנה ושמונה חודשים, ידוע כסובל מאלרגיה לחלב. היו בעבר שלושה אירועים
- 32 קלים שחלפו ע"י מתן פניסטיל שניתנו ע"י הסבתא.
- 33 לא נבדק בעת האירוע ע"י רופא ולא נלקח – לרפואת חירום. במעקב רופא
- 34 אלרגולוג. מצויד עם אפיפן.
- 35 ללא עדות רפואית של מרכיב נשימתי בעת הארועים האלרגיים. אינו סובל
- 36 מאסטמה.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל

- 1 הועדה מציינת שבהעדר אסטימה או מרכיב נשימתי בעת ארוע אלרגי הסיכוי
2 לארוע אניפלקטי חריף היא אינה מירבית.
3 בהתאם הועדה דוחה את הערעור".
4
- 5 9. בסעיף הרלוונטי לקביעת קיומה של השגחה חלקית רושמת הוועדה:
6 "ארוע קל שחלף אחרי מתן פניסטיל ע"י המשפחה – ללא תיעוד רפואי של
7 תגובה נשימתית או מרכיב נשימתי בעת הארוע".
8
- 9 10. בסעיף הנוגע לקיומה של השגחה מלאה כתבה הוועדה:
10 "אין סכנה (מחוק בקו כך במקור, בתוספת חתימה וחתימת של חבר הוועדה פרופ'
11 קפלן, י.ש.) לא עונה לקריטריונים של השגחה מלאה."
12 יצוין כי באשר לסעיף זה טען המערער כי עצם מחיקת המילים "אין סכנה", שהוועדה סברה
13 מלכתחילה כי נכון לכותבן, יש בה כדי להוות נימוק מספיק להחזרת העניין לוועדה על מנת שתנמק
14 אם אכן היא סבורה שאין סכנה בעניינו של המערער. המשיב מנגד טען כי לוועדה מסורה הרשות
15 לתקן את הפרוטוקול עת נרשם דבר בטעות, באמצעות מחיקה כדין וחתימה וחתימת לידה – כפי
16 שנעשה – ואין בכך כדי להוות עילה להחזרה בכל מקרה ומקרה. בעניין זה אכן הצדק עם המשיב כי
17 אין בעצם התיקון כדי להצדיק החזרת בעניין לוועדה. יחד עם זאת, נראה שמן הנכון היה לפרט
18 מהם אותם קריטריונים עליהם לא עונה המערער, כפי שנעשה באשר להשגחה חלקית, ובאופן
19 שיאפשר לבית הדין להתחקות אחר הלך מחשבתה של הוועדה, וכפי שנראה שהוועדה התחילה
20 לעשות עת רשמה "אין סכנה" חלף בחירתה להיתלות באי קיום הוראות הקריטריונים, מבלי לפרט
21 מה הם, והאם מדובר בקריטריונים שבתקנות (המדברים כאמור לעיל על סכנה וסיכון עצמי, בין
22 היתר) או בקריטריונים אחרים שלא נרשמו בתקנות.
23
- 24 11. המערער נסמך בעיקר על מסמך אלרגולוג ד"ר בר סלע מיום 23.12.18, לפיו נמצא המערער אלרגי
25 לחלב בהתאם לתבחיני עור.
26 ד"ר בר סלע מתאר את שלושת האירועים האלרגיים שאירעו למערער בעבר:
27 "תלונות החולה:
28 3 פעמים תגובות לאחר אכילת חלב.
29 בראשון פריחה בפנים, בשניה פריחה בכל הגוף ובאחרונה גם צרידות. אוכל כל
30 דבר אחר ללא בעיה."
31 במסקנותיו קובע ד"ר בר סלע כך:
32 • "לילד/ה אלרגיה לחלב.
33 • לאור מעורבות נשימתית בעבר, נמצאת בסיכון ברור לתגובה
34 אנפילקטית מסכנת חיים.
35 • הילד אינו מסוגלת לזהות סיכונים אקראיים, ואינו יכול לטפל בעצמו
36 בעת צורך.

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל [REDACTED]

- 1 • זקוק להשגחת מבוגר בבית ובכל מסגרת אחרת כדי למנוע חשיפה
2 אפשרית ואפילו אקראית, לחלב. המבוגר/ת המשגיח/ה חייב/ת להיות
3 יכול/ה ומוכנה להזריק לה אדרנלין בעת הצורך, שכן אינה יכולה
4 לטפל בעצמו במקרה של תגובה (כך במקור, י.ש.).
- 5 • עליו להיות מצויד במזרק אפיפן (אדרנלין) תקף ולשאת אותו עמו באופן
6 קבוע".
- 7
- 8 12. ב"כ המערער טוען כי משאם המערער מסרה שהמערער כמעט נחנק באירוע השלישי, לא ברור מדוע
9 אין הוועדה מקבלת אמירתה אלא דורשת תיעוד רפואי. בנוסף, ככל שנדרש תיעוד רפואי מפנה
10 המערער למסמך האלרגולוג ד"ר בר סלע לעיל ואין לחייב המערער להגיע לטיפול רפואי בבית חולים
11 בסמוך לאירוע לאחר שטופל על ידי סבתו שהיא אחות במקצועה. מנגד טוען המשיב כי הוועדה אינה
12 קובעת מהימנות ואמינות התלונות שבפניה, אלא נסמכת על האמור במסמכים רפואיים, ובהעדרם
13 רשאית היא לקבוע כי לא הוכח קיומו של מרכיב נשימתי. בהערת אגב יצוין כי באותו מסמך תואר
14 האירוע השלישי כאירוע של צרידות ופריחה, ולא של חנק (הגם שבצרידות יש אכן מרכיב נשימתי).
15 יחד עם זאת, ד"ר בר סלע סבור כי המערער מצוי "בסיכון ברור לתגובה אנפילקטית מסכנת חיים".
16 גם אם אכן סברה הוועדה – והיא רשאית לסבור זאת בהתאם לשיקול דעתה הרפואי – כי המקרים
17 המתוארים אינם מקימים עילה כאמור, ראוי היה שתתייחס לאותה קביעה, בשים לב למרכזיותה
18 בטיעוני המערער.
- 19
- 20 13. מעיון בפרוטוקול הוועדה עולה כי הוועדה מפרשת את מונח ההשגחה החלקית הקבוע בתקנות,
21 ככולל חובת עדות רפואית של מרכיב נשימתי בעת קרות האירועים האלרגיים או מרכיב נשימתי אחר
22 כגון אסטמה. פרשנות זו נשענת ככל הנראה, אף שלא פירטה את המקור לה, על חוזר המל"ל-המשיב
23 לקביעת זכאות לקצבת ילד לילדים עם אלרגיה למזון. כידוע, מדובר בחוזר המופנה לדרג ראשון
24 בלבד ויכול לסייע לוועדה בהחלטתה, אך אינו מחייב אותה לפעול לפיו.
- 25
- 26 14. בית הדין הארצי פסק כי על מנת לענות על הגדרת ההשגחה האמורה בתקנות לא נדרש קיומו של
27 אירוע אנפילקטי או נשימתי (לעב"ל (ארצי) 48375-06-17 א.א. (קטיין) נ' המוסד לביטוח לאומי (ניתן
28 ביום 30.5.2018).
- 29 בנוסף פסק בית הדין הארצי כי על פי הוראות החוזרים, במקרים של אלרגיה קשה לא קיימת
30 דרישה לתיעוד רפואי ממוסד רפואי (בר"ע (ארצי) 54288-07-14 פלוני – המל"ל (ניתן ביום
31 25.5.2015).
- 32 במספר פסקי דין בבתי הדין האזוריים נפסק כי העובדה שלא קיים תיעוד על אירועים מסכני חיים
33 אין בה נימוק מספק לקביעה כי ילד רך בשנים אינו זקוק להשגחה קבועה וזאת משום שקיימת
34 חזקה לפיה הוריו ממלאים את חובות הרופאים ומונעים חשיפה למוצרים (ראו: ב"ל (ת"א)
35 44034-08-15 ע.ב. (קטינה) נ' המוסד לביטוח לאומי (ניתן ביום 21.1.2016); ב"ל (ת"א) 62542-11-

בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

ב"ל [REDACTED]

1 17 ב.מ (קטיין) נ' המוסד לביטוח לאומי (ניתן ביום 27.5.2018); ב"ל (ת"א) 574-11-17 ד.א. פלונית
2 (קטינה) – המל"ל (לא פורסם)).

3
4 15. לנוכח הפסיקה לעיל, ומשהנמקת הוועדה בענייננו מתרכזת בשאלת קיומו של אירוע נשימתי או
5 אנפילקטי, דומה כי אין מנוס מקבלת הערעור והחזרת עניינו של המערער לוועדה, על מנת שתשקול
6 מחדש קביעתה בשאלת הצורך בהשגחה (חלקית או מלאה) בהתאם להגדרתה בתקנות ותוך
7 התייחסות לאמור במסמך ד"ר בר סלע מיום 23.12.18 לפיו המערער נמצא בסיכון ברור לתגובה
8 אנפילקטית מסכנת חיים. על הוועדה להתייחס לשאלת הצורך בהשגחה לשם מניעת מצבי הסיכון –
9 וזאת אף אם לא קיים מרכיב נשימתי או אנפילקטי.

10

11

סוף דבר

12

16. הערעור מתקבל.

13

17. עניינו של המערער יוחזר לוועדה באותו הרכב על מנת שתשקול מחדש קביעתה בשאלת הצורך

14

בהשגחה (חלקית או מלאה) בשים לב להגדרתה בתקנות. הוועדה תתייחס בהחלטתה במנומק

15

ובמפורט לעובדה כי בתיעוד הרפואי נרשם שהמערער נמצא בסיכון ברור לתגובה אנפילקטית מסכנת

16

חיים (מסמך ד"ר בר סלע מיום 23.12.18).

17

18. המערער, הוריו ובא כוחו יוזמנו להופיע בפני הוועדה.

18

19. החלטת הוועדה תהיה מנומקת ומפורטת.

19

20. המשיב ישתתף בשכר טרחת ב"כ המערער בסכום של 2,500 ₪ שישולם בתוך 30 יום ממועד קבלת

20

פסק הדין.

21

21. על פסק דין זה ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה בתוך 30 יום ממועד קבלתו

22

אצל הצד המבקש לעשות כן.

23

ניתן היום, כ' שבט תש"פ, (15 פברואר 2020), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

24

יפה שטיין, שופטת

25

26